

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szépáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A politikai helyzet.

Fejérváry feloszlatja a képviselőházat.

Bécs, nov. 24. Fejérváry Géza báró miniszterelnök a *Wiener Allgemeine Zeitung* egy munkatársa előtt kijelentette, hogy a képviselőházat feloszlatja és az általános választójog alapján új választásokat tűz ki. Végül kijelentette a miniszterelnök, hogy *esztendők fognak elmulni, míg a magyar válság véget ér.*

Tahy főispán helyettese.

Budapest, nov. 24. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Laszberg Rezső gróf győrmegyei főispánt megbízta, hogy Tahy István pestmegyei főispánt betegségének tartama alatt helyettesítse.

Óriási botrány Pest vármegye házában.

Budapest, nov. 24. Laszberg Rezső gróf győrmegyei főispán, akit a király a beteg Tahy István helyébe a pestvármegyei főispáni teendőket ellátásával bízott meg, ma reggel 8 órakor Szabó László belügyminiszteri osztálytanácsos és két miniszteri titkár kíséretében megjelent a vármegye házában.

A vármegye ház lépcsőjénél Gulner Pál várnagy állott.

— Kit keresnek az urak? — kérdezte a várnagy Laszberg gróttól.

Laszberg Rezső gróf erre kijelentette a várnagynak, hogy ő a belügyminiszter-től a pestmegyei főispáni teendőket ellátására nyert megbízást, felszólítja tehát a várnagyot, mutassa meg neki a főispáni helyiségeket. Laszberg gróf még hozzátette:

— Mi már ismerjük egymást.

— E pillanatban nem ismerem az urat! — felelte a várnagy.

— Mutassa meg a főispáni helyiségeket! — szólt Laszberg gróf.

— Nem mutatom! — válaszolta Gulner Pál.

— Engem ő felsége a pestmegyei főispáni teendőket ellátásával bízott meg, felszólítom tehát: mutassa meg a főispáni hivatalt! — ismételte Laszberg gróf.

A várnagy erre fölengedte Laszberg grófot és a vele volt urakat a lépcsőn és Laszberg gróf Fazekas Ágoston főjegyző

hivatalos helyiségébe lépve, felszólította a főjegyzőt, hogy adja át neki a főispáni helyiségek kulcsait.

Fazekas főjegyző megtagadta a kulcsok kiadását.

Laszberg gróf főispán erre csendőrséget kért és amidőn a csendőrség megjelent, egy katonai lakatossal felnyitatta a főispáni hivatal lepecsételt ajtaját.

A vármegye házában udvarán és folyosóin ezalatt óriási tömeg gyűlt össze, amely a Kossuth-nótát énekelte és szajongva tiltakozott az erőszakos betörés ellen.

A hatvanötös bizottság ezalatt gyűlést tartott, majd átmentek a bizottság tagjai a főjegyző hivatalos helyiségébe.

Egyszerre csak óriási tömeg lovas és gyalogos rendőrség jelent meg a vármegye háza előtt. A rendőrséget maga Rudnay Béla főkapitány vezette.

A főkapitány a rendőrcsapat élén bement a vármegye házára és kiadta a rendőröknek a parancsot, hogy távolítsanak el mindenkit a főjegyző hivatalos helyiségéből.

A főjegyzői hivatalban ekkor együtt volt csaknem az egész hatvanötös bizottság. Ott volt többek közt Prónay Dezső báró főrendiházi tag, a bizottság elnöke, Gulner Gyula országgyűlési képviselő, volt belügyi államtitkár, Babó Mihály országgyűlési képviselő és Pestmegye számos más előkelősége, köztük maga Fazekas Ágoston főjegyző is.

A rendőrök a főkapitány parancsára a legbrutálisabb módon betörték a főjegyzői hivatalba és a jelenvoltakat a karhatalom legdurvább alkalmazásával valósággal kilökdösték és kirugdalták a helyiségéből.

Gulner Pál várnagyot három rendőr torkon ragadta és úgy vonszolta ki.

Fazekas Ágoston főjegyzőt is erőszakkal távolították el.

Gulner Gyula volt államtitkárt szintén a legdurvább módon bántalmasták, mire Gulner méltatlankodva így kiáltott fel:

— Ki vagyok én? Országgyűlési képviselő vagyok, államtitkár voltam, mégis úgy bánnak velem, mint egy csirkefogóval!

Óriási kavargás támadt, de a rendőrség végre mégis kiűritette a helyiséget.

Az összegyűlt tömeg eközben a

rendőröket lehurrogta, leköpdöste és tojással hajigálta meg.

Mikor végre kiűritették a rendőrök a vármegye házába, Laszberg gróf átment a főispáni hivatalba és megtekintve azt nemsokára eltávozott.

Mától kezdve a főispáni hivatal ajtaja előtt rendőrök állanak őrt.

Az ellenzéki megyebizottsági tagok a vármegye házáról a Pannonia szállóba vonultak.

Laszberg Rezső gróf főispán délután félhárom órakor erős rendőri fedezettel távozott a vármegye házáról.

Fazekas főjegyző tiltakozása.

Budapest, nov. 24. Fazekas Ágoston pestmegyei főjegyző tiltakozó feliratot intéz a belügyminiszterhez, amelyben törvénytelennek nyílvánítja Laszberg gróf főispán megbízását és a vármegye házában történeteket.

Bűnvádi följelentés Laszberg gróf ellen.

Budapest, nov. 24. A megyebizottsági tagok közt az a hír terjedt el, hogy maga a tiszti főügyész bűnvádi följelentést fog tenni Laszberg Rezső gróf ellen a megyei hivatalos pecsétetek feltörése miatt.

Bűntügyi vizsgálat.

Budapest, nov. 24. Minthogy Laszberg Rezső gróf főispánt a vármegye házában történtek alkalmával az ott egybegyűltek iszonyu lármában közben tojással dobálták meg és leköpdösték, Geszty Andor királyi ügyész délután megjelent a vármegye házában és bejelentette, hogy bűntügyi vizsgálatot indít mindazok ellen, akik a főispánt inzultálták.

A horvátok és a fumei határozat.

Zágráb, nov. 24. A horvát tartománygyűlés mai ülésén Pisacsics (Starcsévics-párti) visszautasította Rauch vádjait, majd hevesen megtámadta a fumei határozatot, amely egyértelmű Horvátország végromlásával. A költségvetést nem fogadja el. — Az ülés folyik.

Változás a horvát nemzeti párt elnökségében.

Zágráb, nov. 24. A horvát nemzeti párt elnökségében legközelebb változás várható. A párt elnöke, Erdődy gróf lemondani szándékozik s ez esetben Tomasics Miklóst fogják helyébe pártelnökké választani.

A Zeysig-ügy tárgyalása.

Budapest, nov. 24. Ma délelőtt óriási érdeklődés mellett kezdte meg a budapesti büntetőtörvényszék a Zeysig-féle röpirat ügyének tárgyalását.

Zigány Árpád az elnök kérdésére, hogy ő-e a röpirat szerzője, így válaszolt:

— A röpirat szerzőségét teljesen magamra vállalom.

— Magyar nyelven írta? — kérdezte az elnök.

— Igen, — válaszolta Zigány.

Az elnök: Hol a kézirat? Kitől kapta a honoráriumot a röpirat megírásáért.

Zigány Árpád: Fekete Józseftől.

Az elnök: Hát az „Evoluczió — Revoluczió” című röpirattal mi van?

Zigány Árpád: Azt is én írtam. Ez az egyetlen röpirat, amelynek megírásával Bánffy Dezső báró bízott meg.

Baneth Sándor azzal kezdte vallomását, hogy nem érzi bűnösnek magát.

A tárgyalás folyik.

Pályi Ede sajtópöre.

Budapest, nov. 24. Az esküdtbíró-ság Olay Lajos országgyűlési képviselőnek Pályi Ede, a Magyar Szó felelős szerkesztője ellen indított sajtópörében tegnap késő éjjel hirdette ki ítéletét, mely szerint Pályi Edét rágalmazásért és becsületsértésért két hónapi fogházra és 180 korona pénzbüntetésre ítélte.

Flottatüntetés Törökország ellen.

Fiume, nov. 24.

A porta válasza szerdán érkezett a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetséghez. A válasz minden tekintetben elutasító és a porta magatartását a török közvéleménnyel okolja meg.

Diplomáciai körökben nagy feltűnést kelt az elutasító válasz. Egyes körökben azt vélik, hogy a portát német helyről biztatták az ellenállásra, Kétségtelen, hogy Németország ebben a konfliktusban kétszínű politikát üz. Semmis ürügyek alatt kivonta magát abból, hogy hajókat küldjön a flottademonstrációhoz és a közös akcióhoz csupán eivben járult hozzá.

A hatalmak hajói, mint a legújabb táviratok jelentik, az oroszokon kívül, amelyek állítólag utban vannak már összegyűltek Pireusban, a görög főváros kikötőjében. A szultán, mielőtt elküldte a válaszigjegyzéket, haladékat kért a bécsi és a pétervári udvartól. A halasztást mindkét helyen megtagadták tőle. Erre elküldte a választ.

A muzulmánok hangulatára való hivatkozás bizonyára csak kifogás. Mert Törökországban félve ügyelnek, hogy a nemzetközi akciónál a török közönség közé semmi hír se szivároghon ki. De azért érthető a szultán ellenállása, aki jól látja, hogy a maczedóniai vilajetekből befolyó pénzek kezelésének az európai hatalmakra való bizása egy hatalmas hódító lépés volna, amely Ismét tovább szoritáná őt Ázsia felé.

Most már valószínű, hogy a hatalmak még erősebb rendszabályok alkalmazását határozzák el s annak sulya első sorban Ausztria-Magyarországra fog háramlani. A hatalmak bennünket fognak előtérbe tolni, mert a müncheni egyezmény óta állítólag mi volnánk a Balkán békéjének egyik letéteményese.

A hatalmak demonstrációs flottája, amely Pireusban már összegyűlt, a következő hajókból áll:

St. Georg osztrák-magyar páncélos czirkáló, 36 ágyu, 550 ember.

Szigetvár osztrák-magyar czirkáló 20 ágyu, 289 ember.

Lancaster angol czirkáló, 35 ágyu, 678 ember.

Sentinel angol czirkáló, 18 ágyu, 268 ember.

Charlemagne francia csatahajó, 60 ágyu, 702 ember.

Dard francia torpedózuzó, 7 ágyu, 32 ember.

Garibaldi olasz czirkáló, 37 ágyu, 535 ember.

Ostro olasz torpedóromboló, 6 ágyu 53 ember.

A két orosz hajó még nincs Pireusban, de megérkezésüket minden pillanatban várják.

Ujabb a következőket jelentik:

Pireus, nov. 23.

A *Sanct Georg* hadihajón ma tartották az első parancsnoki tanácskozást.

Konstantinápoly, nov. 23.

Kuzni basa altengernagy a tengernagy dragomán kíséretében ma külön hajón a Dardanellákhoz utazott. Utazása a flottademonstrációval van összefüggésben és erre vonatkozó utasításokat vitt magával.

London, nov. 23.

A *Morning Post* annak az aggodalomnak ad kifejezést, hogy a flottatüntetés újabb felkelésre adhat okot, amennyiben a muzulmánok annak célját félreérthetik. A más felekezettüek ez által újabb üldöztetésnek teszik ki.

— **A horvát bán lemondásának hire.** Zágrábról jelentik: Az *Agramer Tagblatt* minden czáfolat ellenére fenntartja azt a hirt, hogy *Pejacsevich* Tivadar gróf horvát bán és *Vörös* László kereskedelmi miniszter között konfliktus támadt a magyar-horvát tengerparti tengerészeti hatóság felirata tárgyában s hogy ebből kifolyólag a bán lemondása befejezett tény. Utódjául a nevezett lap a nemrég bárósított *Rubido-Zichy* Radoszlávot Varasdmegye főispánját jelöli meg.

— **A délszláv hírlapírók és a magyar válság.** Belgrádból táviratozzák: A délszláv írók és hírlapírók kongresszusa háromnapos tanácskozás után szerdán bevégeződött. A színházban a vendégek tiszteletére diszeloadás volt, amelyen megjelent Péter király is. A kongresszus szerdai tárgyalásán a bolgárok Maczedónia autonómiája mellett, a szerbek pedig az autonómia ellen nyilatkoztak. A horvát és szerb hírlapírók a magyar válságot is szóba hozták s nagy szimpátiával és elismeréssel nyilatkoztak a magyarok nemzeti küzdelméről. A magyar nép dicséretét az egész kongresszus általános éljenzéssel és tapsal fogadta.

KÜLÖNFÉLE.

— **Apponyi gróf udvarnagya a kormányzóknál.** Apponyi Lajos gróf udvarnagya és neje tegnap este a budapesti gyorsvonattal Fiuméba érkeztek és Szápáry Pál gróf kormányzóhoz szálltak. A grófi pár innen Abbáziába fog utazni.

— **A kormányzó elutazik.** Szápáry Pál gróf kormányzó holnap elutazik, s mint-hogy néhány napig távol lesz Fiuméből, a hétfői rendes fogadás elmarad.

— **A Fiumei Otthon közgyűlése.** A fővárosban fennálló *Fiumei Otthon* első évi rendes közgyűlését e hó 28-án este 7 órakor fogják megtartani a társaskör II. emeleti termében (Károly-körút 14. szám). A közgyűlés napirendje a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnok jelentése: a zárszámadás és az 1906. évi költségvetés bemutatása és a berendezés ügye. 4. Háznagy jelentése: a benlakó-intézet berendezése. 5. Az alapszabályok módosítása. 6. Tiszteletbeli tagok választása. 7. Elnök, alelnökök és választmányi tagok, ugyiszintén számvizsgálóbizottsági tagok választása. 8. Indítványok. A közgyűlés után a klub helyiségében társasvacsora lesz, amelyre a tagok sziveskedjenek előre jelentkezni. A mennyiben a közgyűlés a fent jelzett napon az alapszabályszerű 100 tag együttléte híján nem lenne megtartható, az új közgyűlést ugyanott 1905 december 6-án délelőtt 7 órakor a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fogják megtartani.

— **A Panther utja.** A *Panther* osztrák-magyar hadihajó, mint a *Kölnische Zeitung*-nak Brisbane ausztráliai városból jelentik, egy hétig volt az ottani kikötőben és ez idő alatt Plönnies német és Leutenegger svájci konzul ünnepségeket rendeztek a tisztikar számára. Az ünnepségek a rossz idő ellenére is nagyon derűs hangulatban folytak le és Höhnél parancsnok a hajó távozása után köszönőlevélben fejezte ki halálját a két konzulnak a szép fogadtatásért.

— **Japánból jött hajó.** A *Persia* osztrák Lloyd-gőzös ma Japánból Fiuméba érkezett s a Valéria-mólón kötött ki. Innen a hajó Triesztbe megy.

— **Bucsu Santa Catarinában.** Cosala alközség Santa Catarina nevű részében a szokásos évi bucsut holnap fogják megtartani. Az ottani kis templomban reggeli 8 órakor istentisztelet lesz.

— **A tengerpart tunhalászatának bérbeadása.** Buccari, Buccarizza és Portoré tunhalászatának bérbevitelére december elsejétől december 12-éig lehet az ajánlatokat benyújtani. A bérbeadási szerződés 6 évi időtartamra szól. A kikiáltási ár 18.120 korona. Közlebbi adatok a városházán tudhatók meg.

— **A mentő halála.** Tegnap este hat óra után nagy szerencsétlenség történt a Zichy-rakparton horgonyzó *Bulgarian* angol gőzösön, mely Liverpoolból érkezett kikötőnkbe. A hajón rakodási munkálatok folytak, mikor egy *Kirics* nevű rakodómunkás véletlenül felrelépett és az öt méter mélységű hajófenékre zuhant. Több matróz lámpással lement a hajó fenekére s ott a szerencsétlenül járt munkást összetört tagokkal vérbe-fagyba találták. Rög-tön a városi mentőállomásra telefonáltak segítségért s azonnal jött is *Vossilla* Antal beteg-ápoló és *Malatesta* alkalmazott egy rendőr kíséretében. Alig léptek ezek a fedélzetre újra zuhanás hallatszott. *Vossilla* valószínűleg nem vette észre a sötétben, hogy a hajófenékre ve-

Épületlebontás miatt végeladás minden áron Schambik Edénél Corso 13.

zető ajtó nyitva volt s szintén lezuhant a mélységbe. Őt is összetört tagokkal találták meg odalenn. A két szerencsétlent nagy elővigyázattal a kórházba szállították, hol Vossilla 11 óra felé kilehelte lelkét. Vossilla iránt általában a részvét; 33 éves volt, három gyermek atyja s már tíz év óta állott a mentőállomás szolgálatában, melynek önfeláldozó, buzgó alkalmazottja volt. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kiderítse, kit terhel a felelősség a kettős szerencsétlenségért.

— **Nyomdászok gyűlése.** A fiumei nyomdászok e hó 26-án, vasárnap nagyülést tartanak a Pia Ciottában levő *Tizenötök Klubja* helyiségében. E gyűlésen véglegesíteni fogják a fiumei nyomdászegylet kapcsolását a Magyarországi Könyvnyomdászok Egyesületével. Ugyancsak e gyűlésen választják meg az új tisztikart.

— **Arverés a vasutnál.** A magyar királyi államvasutak fiumei állomásfőnöke közhírré teszi, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, ugymint bördöndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, napernyők stb. a fiumei állomáson a vasuti régi tűzóri laktanyában november hó 27-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni. A befolyó összeget a városi szegényalap javára fordítják.

— **Elfogott kivándorló.** A tiszaluczi csendőrség mult szerdán táviratban kérte az itteni rennőrséget, hogy tartóztassa le *Herczeg József* tiszaluczi illetőségű lakost, ki hat havi börtönbüntetésre elől Fiuméba szökött és *Császár János* névre szóló hamis utlevéllel Amerikába akar kivándorolni. *Pelnovich* titkosrendőr volt megbízva Herczeg felkutatásával és ügyes fogással sikerült is feladatát megoldania. A kivándorlók szállójában ugyanis *Pelnovich* elkiáltotta magát: »Herczeg József!« — mire egy hang azt válaszolta: »Jelen!« Herczeg akaratlanul elárulta magát, mert nevének említésére elfelejtette, hogy most tulajdonképpen *Császár*-nak hívják. Azonnal letartóztatták.

— **Egy buvár halála.** Pólában — mint onnan írják — nagy feltűnést kelt egy *Sterl Vincze* nevű haditengerészeti buvárlómunkásnak különös körülmények közt bekövetkezett hirtelen halála. Szerdán reggel Fasana révpartjáról 32 méternyi mélységre bukott alá. Amikor felhúzták és a buvárköpenyt leveteit, hirtelen holtan rogyott össze, bár úgy látszott, hogy teljesen egészségesen ért fel a víz mélyéből, ahol egy elsüllyedt torpedó után kutatott. Holttestét fel fogják boncolni, hogy a hirtelen halál okát megállapíthassák.

— **Uj Robinsonok.** Tegnap délután két óraker a *Pannonia* kivándorlóhajón, mely már a kikötő előtt horgonyzott, az utolsó intézkedéseket foganatosították a hajó elindulása előtt. Végül az utasok jegyeinek felülvizsgálása következett, mely kiderítette, hogy *Weisz József* szerencsi illetőségű 15 éves, *Gross Mihály* budapesti illetőségű 16 éves, *Daruka Ferencz* komáromi illetőségű 16 éves és *Kovács István* budapesti illetőségű 16 éves fiuknak nem volt jegyük, hanem a kivándorlók között elbujni igyekeztek, hogy az utat New-Yorkig ingyen tegyék meg. A négy fiatal Robinson az *Előre* gőzös szállította a szabadjükötbe, honnan a városi börtönbe kerültek. További intézkedésig ott maradnak.

— **Vizhiány Isztriában.** Mig csaknem egész Európában mindenütt nagy esőzésekről és áradásokról tesznek jelentést, Isztriában egyes helyiségekben vízhiányról panaszkodnak. Párensóból és Grisignanából jelentik ugyanis, hogy ottan napok óta alig van víz a kutakban. Különösen érezhető a vízhiány Grisignanában, ahol vasuti vízállomás van. A párensóból származó vizet a vízhiány miatt kétórás késéssel érkezett meg Trieszibe.

— **Helyreigazítás.** A lapokban *Langer Gyula* elhunytáról közölt tudósításokra vonatkozólag kijelentjük, hogy a nászton volt *Langer-pár* tényleg szállodánkban lakott, de *szállodánkon kívül másutt is étkezett.* A mi kifogástalan tisztaságu konyhánknál megbetegedés ki van zárva. *Deák-szálló és éttrem.*

KIVÁNDORLÁSI ÜGYEK.

— **Az amerikai ingyenföld-osztás megszüntetése.** Tudvalevőleg az észak-amerikai Egyesült-Államok közül azok, amelyek eddig szórványosan voltak betelepítve, az illető állam tulajdonát képező földeket ingyen bocsátották az oly letelepülők birtokába, akik földmíveléssel óhajtottak foglalkozni, csupán a parcellázás és a telekkönyvi átírás díja fejében kellett a telepeseknek minden acre föld után 1—1 dollárt befizetni. Ilyen ingyenföldek állottak rendelkezésre az Indian-Territoris, Uj-mexikó, Nevada, Arizona, Nyugat-Kalifornia több vidékén, melyek nagy termékenységről és egyéb előnyeiről a kivándorlói ügynökök mesés dolgokat tudnak regélni. 1906 év január elsejével azonban az állami földek ingyenes kiosztása megszűnik s ez időtől kezdve egy a nevezett államok területén, valamint a Gerat-Northen vasut vidékein rendelkezésre álló földekért acenkint 5—5 dollár vételárat kell fizetni, mihez még a korábbi 1—1 dollár parcellázási díj járul. Az ingyenföldek osztogatását az illető államok egyetértőleg azért szüntették meg, mert 1904-ben és 1905-ben annyi telepes jelentkezett, hogy egy-egy parcella birtokba vételért tizen is versenyeztek s az új telepesek száma annyira megnőtt, hogy a rendelkezésre álló élelmiszerek nagy vidékeken teljesen elfogytak. Azok tehát, akik földbirtok szerzés céljából szándékoznak Amerikába vándorolni, mondjanak le az ingyenes állami földekhez juthatás eszményéről. Ingyenes földet most már csak Kanada zord vidékein és az Egyesült-Államok legdélibb mocsaras, ingoványos területein lehet kapni.

— **Magyar bankárok üzelméi Amerikában.** A *New-York Herald* egyik legutóbbi száma nagyon szomorú képet fest az amerikai bankárok »magyar bankárok« üzelméről. Egész légió magyar csalóbank van Amerika területén. Magában New-Yorkban háromszáz ilyen »bank« van, melyeknek lelkiismeretlen tulajdonosai évenként legalább egy millió dollárt sikkasztanak el a rájuk bízott összegből. Az Egyesült-Államok területén ez idő szerint egy millió fölül van a magyar bevándoroltak száma és ezek közül 120.000 New-York város területén él. A bevándoroltak közül minden hajótörött, kétes egzisztencia, miután a becsületes munkához sem kedve, sem tehetsége nincs, banküzletet nyit. Leggyakrabban csak egy asztal, és egy sokat ígérő czimtablából áll az egész bank berendezése, de ez csak a kezdet, amely bármilyen szűkös is, a bankár urat nem rettentí vissza minél nagyobb szabású akciója megindításában. A bankár ur első dolga, hogy minél gyorsabban hajójegy árusítási engedélyt szerezzen, mert a hajóügynökség a takaró, amely affat a banküzlet működik. Az amerikai törvények szerint ugyanis minden bank százezer dollár kaucziót köteles letétbe helyezni és az üzleti könyveit nyilvános ellenőrzésnek kell alávetnie. Az ilyen csalóbankok természetesen nem tehetnek eléget a feltételeknek, erre a hajóügynökség cégre. Az áldozatokat a magyar lapok hírdetései útján szedi be a bank. Egy clevelandi magyar ujság legutóbbi számában 76 ilyen bank hirdette magát, egy new-yorki lapban pedig 120 halászott a lap olvasói közül. A »bank« rendszeren csak néhány hétig, illetőleg addig működik, míg a tulajdonos néhány ezer dollárt összeharácsolt. Ilyenkor főszedi a sátorfáját és más név alatt másik magyar kolónián próbál szerencsét. A bankár urak nemcsak takarékbetétet fogadnak el. Elvállalják ők azt is, hogy az itthonmaradottaknak pénzt küldenek. A járatlan munkásokkal ugyanis elhitetik, hogy a régi hazába büntetés terhe alatt tilos pénzt küldeni egyeseknek, csupán a bankoknak szabad. Természetesen úgy a takarékbetétet, mint a Magyarországra küldendő pénzt a bankár ur elsikkasztja. A rendőrség egész listát vezet az ilyen sikkasztó bankárokról és a lista évenként növekszik. Ugyanez a baj meg volt eddig az olasz bevándorlónál is, de az olasz kormány erélyes intézkedései folytán most már szolid alapu bankok közvetítik az olasz bevándorlók pénzügeit.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Külkereskedelmi forgalmunk 1905 október havában.** A m. kir. Központi Statisztikai hivatal októberi füzetének adatai szerint folyó évi október hónapjában a magyar korona országai területén 3.9 millió mmázsa árut hoztak be, míg a kivitt áruk mennyisége 6.9 millió mmázst tett ki. Az 1903. év első tíz hónapjában a behozatal értéke 33.0 millió koronával, kivitelünk értéke pedig 31.5 millió koronával emelkedett. Kereskedelmi mérlegünk a mondott időszakban az egész külfölddel szemben 4.1, Ausztsiával szemben pedig 43.4 millió korona behozatali többlettel zárul. Az egyes árucikkeket tekintve, *behozatalunkban* legfontosabb a textilipar készítményei, melyekért a f. év első tíz hónapjában 345.5 millió koronát fizettünk a külföldnek s ebből egyedül Ausztriának 332.7 millió koronát. A fonó- és szövőipar gyártmányain kívül még jelentékenyebb behozatalunk volt, a ruházatok és fehérművekből 59.6 millió korona (ebből Ausztria 59.5 millió korona); bőr és bőrárukból 52.9 millió korona (ebből Ausztria 48.8 millió korona); gépek és géprészekből 48.5 millió korona (ebből Ausztria 35.6 millió korona); vas és vasárukból 48.7 millió korona (ebből Ausztria 41.7 millió korona) stb. *Kivitelünk* cikkeink között most is, mint rendszeren, a gabonaművek és liszt állanak első helyen, bár kivitelünk a folyó év első tíz hónapjában a kukoriczánál és a liszt-nél jóval kevesebb volt, mint a mult év ugyanezen időszakában. Különösen nagy a csökkenés a kukoriczánál. Másik fontos kiviteli csoportunkban, a vágó- és igásállatok csoportjában ökörkivitelünk kisebb volt, mint a mult év megfelelő időszakában. Emelkedett azonban tehén- és sertéskivitelünk. Egyéb fontosabb kiviteli cikkek között még az eleven és leölt szárnyasok, a tojás és csukor kivitele is csökkent, a bornál ellenben némi emelkedés is mutatkozik.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungária-szálló a Csizmás-féle fióküzlet között.)

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

November 23-án.
Deák, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1338, kapitány Ambrosy, Triesztből.
November 24-én.
Persia, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 3779, kapitány Craglietto, Kobeből.
Koerber, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 3164, kapitány Foresti, Triesztből.
Thebe, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 107, kapitány Porzia, Triesztből.

Indult:

November 23-án.
Pannonia, angol lobogó alatt, tonnatartalma 6201, kapitány Potter, New-Yorkba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvevény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Kálmán király november 23-án Velenczéből Car-diffba.
Mátyás király november 23-án Marseilleből San-Marinóba.
Nagy Lajos november 24-én Genuából Livornoba.
Lederer Sándor november 23-án Nápolyból Messinába.

Indult:

Adria november 23-án Algirből Oranba.
Árpád november 23-án Messinából Nápolyba.
Kassa november 24-én Fiuméből Valenciába.
Rákóczi november 24-én Fiuméből Marseilleba.
Kolozsvár november 23-án Messinából Valenciába.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkértek a t. cz. közönség, a bronz és terracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

Két eladó telek.

Pecsinében (Susakon) a főttől a tengerig terjedő két remek fekvésű telek gyári célra vagy villa építésére eladó. Az egyik telek körülb. 600 □ m., a másik körülb. 750 □ m. Mindegyik tengeri fürdő építésére is alkalmas. Előnyös feltételek.

Czím a kiadóhivatalban.

A Monarchia

Elsőrangú Czementgyárainak

kizárólagos elárúsítói Horvát-Szlavonország és Fiume részére

BRAUN BERNARDO ÉS TÁRSA

FIUME

Telefon 528. sz. — Sürgőnczím: Bernardo-Fiume.

Elismert kitűnőségű Portland- és Roman-czement szállítása a mai piaci árakon alul.

Építőmestereket

Beton-építővállalkozókat

Czementáru-gyárosokat és

Építőanyag-kereskedőket

saját érdekükben kérjük, hogy jövő évi szükségletük beszerzése előtt várják be őszi látogatásunkat, minthogy módunkban lesz 1906-ra **rendkívül kedvező kötések felajánlani.**

„Gyógyszertár alla Salute“

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

Dr. A. Mizzan

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — Eltűnteti a fejkorpát, puhítja a hajat és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az ősztüést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fűvése által a légzervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. **Nélkülözhetlen minden háznál,** különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

! Őszi és téli ujdonságok!

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlőszobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, prémekek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban
egyedül **WEISS M. cégnél** kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIEST, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem, bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztük, csipkeárak, szőnyegek, nyakravalók és mindennemű disztárgyak eladása.

➡ Szabott árak! ➡ Szabott árak! ➡

Menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállítanak.

Legszebb ajándék a könyv!!!

Alkalmi ajándékok vásárlása előtt hozassa meg a

RÉVAI KALENDÁRIUM-ot

az 1906. évre, mely a kiváló és örökbecstű műveknek dús választékát, ismertetését és a legelőnyösebb vásárlási módozatokat tartalmazza, melyet ingyen küld a

R é v a i T e s t v é r e k

irodalmi intézet részvénytársaság Budapest, Üllői-ut 18. sz.

Ügynökök felvétetnek.

Előfizetések és Hirdetések

„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

Jövedelmező mellékkereset

500-600 koronát havonta

kereshet meg nálunk minden hivatusu egyén, a ki törvényesen megengedett állam- és nyereség-sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával szándékozik foglalkozni. Ajánlatok intézendők:

Fővárosi Váltóüzlet Társaság

ADLER és TÁRSA céghez

Budapest, V. Nagyköröna-utca 13.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló árak, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCSÁR

Első fumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.